

Aan de gemeenteraad

Agendapunt: 5.4/24112021
Zaaknummer: 13606

Roden, 7 oktober 2021

Onderwerp

Programma Duurzaam Noordenveld

Programma:

Duurzaam voor nu en later

Programmadoelstelling:

Toekomstige generaties kunnen leven, recreëren, werken en verblijven in een groen en mooi Noordenveld. Duurzaamheid zit daarom in al ons denken en doen.

Taakveld:

Milieubeheer

Behandelend collegelid

Wethouder Kirsten Ipema

In behandeling bij:

Jaap Lobbezoo

Gevraagd besluit:

1. Het Programma Duurzaam Noordenveld vast te stellen als meerjarig programma om de duurzaamheidsopgave en de energietransitie in Noordenveld goed en gestructureerd en samen met de samenleving, op te pakken.

Kern van het gevraagde besluit

We hebben de afgelopen jaren al veel goede dingen gedaan op het gebied van duurzaamheid. Zowel binnen de gemeentelijke organisatie als binnen de gemeentegrenzen. Dit waren vooral veel losse projecten of initiatieven. Voorliggend meerjarig Programma Duurzaam Noordenveld geeft sturing, richting, doelen en houvast aan duurzame activiteiten in Noordenveld.

De uitvoering van het programma vindt plaats via jaarplannen. Dat is niet nieuw. Eerder hebben we jaarplannen (uitvoeringsprogramma's) gemaakt, alleen zonder overkoepelend meerjarig programma.

Inclusie (iedereen doet mee)

Eén van de doelen uit het programma is dat iedereen mee kan doen. Een belangrijk thema hierbij is het voorkomen van energiearmoede: mensen met een lager inkomen of minder vermogen moeten ook in staat zijn de energietransitie mee te doen.

We hebben de Sustainable Development Goals (SDG-doelen, ook wel Global Goals) gekoppeld aan de thema's uit het programma duurzaamheid. Zo verbinden we inclusie, toegankelijkheid, gelijkheid en duurzaamheid aan elkaar.

Duurzaamheid

Zie programma Duurzaam Noordenveld

Participatie:

- Samenwerkingspartners

We werken al op verschillende terreinen samen aan onderwerpen uit het programma. We hebben het programma besproken met de partijen waarmee we veel samenwerken. Denk daarbij aan Ondernemerscontact Noordenveld (OCN) en Parkmanagement, Toegankelijk Noordenveld, Energiecoöperatie Noordseveld, NMF Drenthe, IVN en woningcorporaties, waaronder Actium en Woonborg. Het programma is de basis voor samen werken aan een duurzaam Noordenveld in de komende vijf jaar.

- **Adviesraad duurzaamheid**

De adviesraad heeft een rol gehad bij de totstandkoming van dit programma. We hebben voor de adviesraad een werksessie georganiseerd. Daarin hebben zij op een creatieve manier meegedacht en -gebouwd aan het raamwerk van het programma en de invulling van de thema's. We hebben de adviesraad gevraagd om advies uit te brengen over het eindproduct.

Advies adviesraad (d.d. 1 oktober 2021)

De adviesraad vindt het een mooi compleet verhaal waarbij de op te stellen jaarplanningen en de monitoring "the proof of the pudding" zullen moeten vormen. De ambities zien er goed uit maar één van de grootste uitdagingen wordt om de inwoners van en de bedrijven in Noordenveld daadwerkelijk te betrekken en enthousiast te maken voor dit Programma Duurzaamheid. Die uitdaging herkennen wij. Om die reden is het vijfde thema uit het programma, Participatie en communicatie, ook opgenomen. Dat thema loopt dwars door de vier andere thema's heen. Onder het kopje 'Inwoners' leest u wat er al is gedaan en loopt.

Daarnaast wijst de adviesraad op de noodzaak om indicatoren te benoemen en te monitoren. De route naar een 'neutraal 2040' wordt daarmee meer grijpbaar. Het is naar idee van de adviesraad belangrijk om concretere (tussen)doelstellingen te formuleren voor het gehele traject van nu naar 2040. Daaraan kunnen jaarplannen dan worden getoetst.

Net als bij het bouwen van het programma, zien wij bij het formuleren van indicatoren, tussendoelstellingen en de route naar 2040 een actieve rol voor de adviesraad. De adviesraadleden blijven wat ons betreft actief betrokken bij het vervolg. Naast de actieve rol die zij al hebben met het gevraagd en ongevraagd advies geven. Zoals over het onderwerp mobiliteit. We nemen dit advies mee bij de uitwerking van het thema 'Duurzame mobiliteit'.

De tekstuele opmerkingen van de adviesraad zijn verwerkt.

- **Inwoners**

Onze inwoners zijn op een andere manier betrokken bij het programma. Om te horen hoe onze inwoners naar duurzaamheid kijken, hebben wij een online enquête gemaakt. In de periode augustus- september 2021 konden inwoners, bedrijven en andere betrokkenen in Noordenveld hun mening geven over duurzaamheid. De thema's van dit programma kwamen hierin terug. We vroegen waar mensen aan dachten per thema en hoe mensen kijken naar de rol van de gemeente én die van zichzelf. Meer dan 200 mensen hebben de enquête ingevuld. Een samenvatting van alle reacties zit als bijlage bij dit programma. De resultaten zijn ook te zien op de onze website over duurzaamheid: www.duurzaamnoordenveld.nu.

Uiteraard blijven we inwoners op de uitwerking en uitvoering van onderdelen verder betrekken. Zoals we eerder ook hebben gedaan bij de totstandkoming van de Warmtevisie, het Beleidskader 'Energieprojecten in het landschap' en ook bijvoorbeeld bij het afvalonderzoek.

Daarnaast zetten diverse inwoners zich nu al in als vrijwilliger voor een duurzame toekomst. Enkele voorbeelden zijn het goed draaiende Repair Café, de energiecoaches, acties die inwoners organiseren en de mensen die zich inzetten in en voor Energieke buurten.

Financiën:

Het programma duurzaamheid vraagt geen extra investering op dit moment. In de verschillende programma's uit de programmabegroting werken we aan duurzaamheid. Naast het reguliere budget duurzaamheid investeren we bijvoorbeeld ook bij scholenbouw, tractie en beheer in duurzaamheid. Mocht uit de jaarplannen die we opstellen blijken dat extra budget nodig is dan komen we daar met concrete voorstellen bij u op terug.

Tijdpad

Een meerjarig programma bevat ambities, strategische doelen, operationele doelen en de inspanningen die daaruit voortvloeien. Een vervolgstap is het vertalen van het programma in jaarplannen: wat gaan we jaarlijks concreet doen om de doelen over vijf jaar te halen? De oogst uit de online enquête nemen we hierbij mee.

We werken het programma jaarlijks uit in een jaarplan waarin concreet staat beschreven op welke speerpunten we ons dat jaar richten. Het is belangrijk om te focussen en doelen concreet te maken. Dan wordt het ook meetbaar. Focus is mogelijk door jaarlijks per thema een top 3 te maken van acties die dat jaar prioriteit krijgen.

Daarnaast zijn meetindicatoren en toetsmomenten nodig, om in de gaten te houden of we op de goede weg zijn. En waar nodig bij te sturen. Een deel van deze monitoring gaat over hoe we met het programma bijdragen aan de

verminderen van CO₂-uitstoot. Meer Drentse gemeenten willen dit monitoren. Daarom is in Drents verband gekozen om via het Werkbureau Regionale Energiestrategie (RES) aan een basis voor deze monitoring te werken.

→ In 2025 maken we een nieuw programma voor de periode tot en met 2030. Zo bekijken we elke 4 à 5 jaar waar we staan op weg naar een klimaatneutraal Noordenveld in 2040.

Nadere onderbouwing

Wereldwijd merken steeds meer inwoners de effecten van klimaatverandering in hun dagelijks leven. Extreme regenval, overstromingen, droogte en bosbranden. Het aantal soorten dieren en planten, de biodiversiteit, gaat hard achteruit. Klimaatverandering is dagelijks zichtbaar in het nieuws. Redenen genoeg om in actie te komen. Ook hier, in Noordenveld.

Daarom wil Noordenveld in 2040 klimaatneutraal zijn. Zodat we niet meer bijdragen aan klimaatverandering. We weten nu nog niet hoe de wereld er dan uit ziet. Wel weten we dat de klimaatvraagstukken die we nu al zien groot en ingewikkeld zijn. En dat er iets moet veranderen zodat toekomstige generaties ook een fijn leven kunnen hebben. Het jaar 2040 is nog ver weg, toch is het belangrijk dat we nú al stappen zetten naar een Duurzaam Noordenveld.

Dit programma geeft de verduurzaming van Noordenveld handen en voeten. We beginnen niet op nul: de afgelopen jaren hebben we al veel goede dingen gedaan. Zowel binnen de gemeentelijke organisatie als binnen de gemeentegrenzen. Dit waren vooral veel losse projecten of initiatieven. Wat nog ontbrak was een overkoepelend programma. Een programma dat sturing, richting, doelen en houvast geeft aan al die goede, duurzame dingen.

Dit programma geeft richting én maakt inzichtelijk wat we nu al doen. Door samen aan (de uitvoering van) dit programma te werken, is ook de samenhang tussen de verschillende thema's beter in beeld. Zo zien we steeds beter waarmee we het verschil kunnen maken.

Ter inzage liggende stukken

1. Programma Duurzaam Noordenveld
 2. Advies adviesraad Duurzaamheid d.d. 1 oktober 2021
 3. Samenvatting resultaten online enquête
-

Burgemeester en wethouders van de gemeente Noordenveld,

Klaas Smid, burgemeester

Marinus van der Wal, directeur – secretaris

No: 5.4/24112021

Onderwerp: Programma Duurzaam Noordenveld

De Raad van de gemeente Noordenveld,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van: 12 oktober 2021;

gelet op de bepalingen van de Gemeentewet en Klimaatakkoord,

B E S L U I T

1. Het Programma Duurzaam Noordenveld vast te stellen als meerjarig programma om de duurzaamheidsopgave en de energietransitie in Noordenveld goed en gestructureerd en samen met de samenleving, op te pakken.

Roden, 24 november 2021

De Raad van de gemeente Noordenveld,

H. Huttinga, griffier

K. Smid, voorzitter